

Adroddiad Cyflwr y Genedl 2025

Lleisiau dinasyddion
Cymru ag anableddau
dysgu

mencap Cymru

Rhagair

Rwy'n falch o allu cyflwyno i chi'r cyntaf o gyfres o adroddiadau Cyflwr y Genedl a fydd yn cael eu cynnal gan Mencap Cymru ar ran Consortiwm Anabledd Dysgu Cymru dros y tair blynedd nesaf.

Rydym yn wynebu newid aruthrol yn y ffordd yr ydym yn cael ein llywodraethu yng Nghymru. Bydd ein Senedd, gyda system bleidleisio newydd a chynnydd yn nifer yr aelodau Senedd sy'n ein cynrychioli, yn edrych yn wahanol iawn, a bydd llawer o'r perthnasoedd hirhoedlog a ddatblygwyd ar draws pleidiau dros y 25 mlynedd diwethaf yn dod i ben wrth iddynt symud ymlaen o'r Senedd.

Mae'n bwysicach nag erioed bod lleisiau pobl ag anabledd dysgu a'r rhai sy'n gofalu amdanynt ac yn eu cefnogi yn cael eu clywed yn uchel, wrth i bleidiau gwleidyddol ddatblygu eu haddewidion maniffesto ar gyfer y Llywodraeth, ac yn dilyn yr etholiad ym mis Mai, gweithredu polisiau i wella bywydau dinasyddion Cymru - mae gan 70,000 ohonynt anabledd dysgu.

Bydd 43 mlynedd ers datblygu a gweithredu Strategaeth Cymru Gyfan, a welodd Cymru'n arwain y ffordd o ran cefnogaeth gymunedol i bobl ag anabledd dysgu. Mae eu hawliau i fyw, gweithio a chwarae mewn tai cyffredin, mewn strydoedd cyffredin ac mewn cymunedau cyffredin wedi bod wrth wraidd dull Cymru o gefnogi pobl ag anabledd dysgu.

Mae canlyniadau Covid a'r effaith ariannol a chymdeithasol sy'n gysylltiedig ag ef wedi gweld gwasanaethau cymorth fel gwasanaethau dydd a gofal seibiant yn lleihau. Mae hyn wedi ei gwneud hi'n llawer anoddach byw yng Nghymru os oes gennych anabledd dysgu neu os ydych chi'n ofalwr di-dâl i berson ag anabledd dysgu. Mae llawer y mae'n rhaid i ni ei wneud i fynd yn ôl at ysbryd arloesol Strategaeth Cymru Gyfan, sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn, a byddwn yn defnyddio'r data a'r straeon yn yr adroddiad hwn i herio cynrychiolwyr gwleidyddol i fod mor feiddgar â'r rhai a greodd Strategaeth Cymru Gyfan yn ôl ym 1983.

Wayne Crocker
Cyfarwyddwr Mencap Cymru

1

Crynodeb Gweithredol

O gael mynediad at drafnidiaeth gyhoeddus i lywio'r system gofal iechyd a gofal cymdeithasol, mae pobl ag anabledd dysgu yn profi rhwystrau sylweddol yn eu bywydau.

Mae gan bobl ag anabledd dysgu iechyd corfforol ac iechyd meddwl gwaeth na phobl heb anabledd dysgu. Rydym yn gwybod bod pobl ag anabledd dysgu yng Nghymru yn marw ar gyfartaledd 20 mlynedd yn gynharach na'r boblogaeth gyffredinol [1]

Mae wedi cael ei gydnabod ers tro bod diffyg data ar bobl ag anabledd dysgu yng Nghymru [2] ac mae archwilio costau a buddion sefydlu Arsyllfa Anabledd Dysgu Genedlaethol i Gymru wedi'i gynnwys fel maes blaenoriaeth strategol yng Nghynllun Gweithredu Strategol Anabledd Dysgu Llywodraeth Cymru.

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi cipolwg ar rai o'r materion sy'n effeithio ar fywydau pobl ag anabledd dysgu yng Nghymru. Rydym yn annog pawb sydd â phŵer i wneud penderfyniadau yng Nghymru i'w ddarllen ac ymateb yn briodol yn eu manifestos ar gyfer Etholiad Senedd 2026.

2 Methodoleg

2.1 Cyd-ddylunio

Er mwyn cyd-ddylunio themâu'r arolwg, cynhaliwyd dau sesiwn ymgysylltu ym mis Mai: un gyda Mencap Llanfyllin ac un gyda Mencap Môn. Gwnaeth yr adborth o'r sesiynau hyn siapio'r cwestiynau yn yr arolwg. Fe wnaeth cydweithiwr ag anabledd dysgu gyd-ddylunio hygyrchedd yr arolwg.

2.2 Trosolwg

Lansiodd Mencap Cymru arolwg cenedlaethol yn ystod Wythnos Anabledd Dysgu ym mis Mehefin 2025. Daeth yr arolwg i ben ar 14 Tachwedd 2025. Roedd yna 43 o gwestiynau yn yr arolwg. Roedd hwn yn arolwg dienw a oedd yn cynnwys cwestiynau caeedig a chwestiynau testun agored.

Lansiad yr Arolwg yn y Senedd yn ystod Wythnos Anabledd Dysgu

2.3 Cydsyniad

Ar ddechrau'r arolwg, nodwyd yn glir bod yr atebion yn gyfrinachol ac yn ddienw. Dywedwyd na fyddem yn defnyddio enwau pobl wrth rannu ein canfyddiadau.

2 Methodoleg

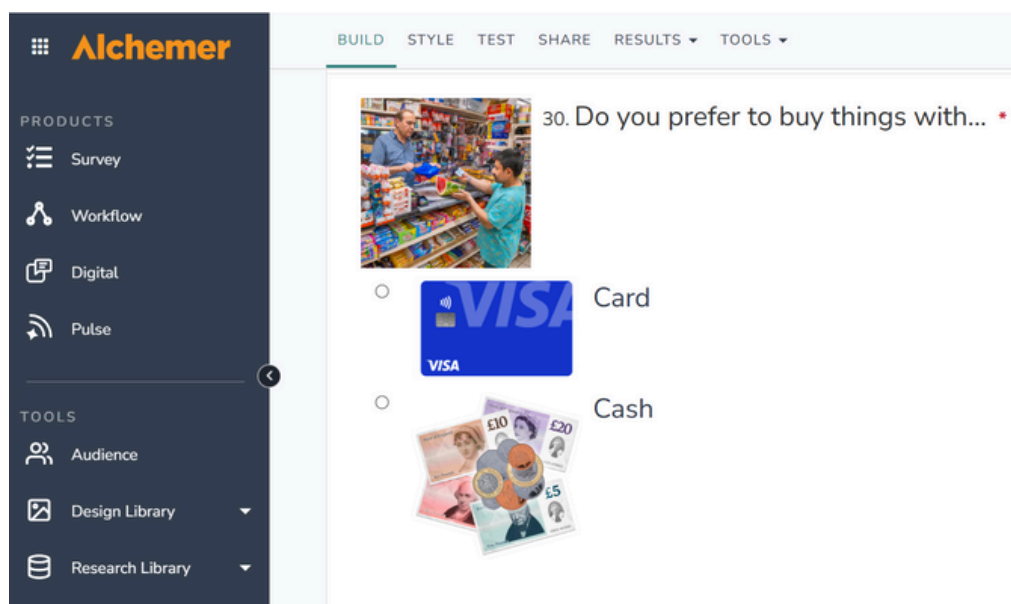
2.4 Ymatebwyr

Cafwyd cyfanswm o 427 o ymatebion i'r arolwg. Ar ôl glanhau'r ymatebion a dileu ymatebion annilys, dadansoddwyd cyfanswm o **236 o ymatebion cymwys** a ddefnyddiwyd ar gyfer yr adroddiad hwn.

Gan nad oedd pob ymatebydd wedi ateb pob cwestiwn, mae rhai o'r ystadegau yn seiliedig ar ymatebion gan lai na 236 o bobl.

2.5 Hygyrchedd

Roedd yr arolwg ar gael i'w gwblhau ar-lein naill ai yn Gymraeg neu'n Saesneg ac fe'i crëwyd mewn fformat Hawdd ei Ddeall. Roedd copïau papur hefyd ar gael ar gais. Cyflwynwyd yr arolwg gan ddefnyddio Alchemer, sef platfform arolwg ar-lein.

Llun o Arolwg Cyflwr y Genedl ar Alchemer.

Hyrwyddwyd yr arolwg gydag ystod eang o sefydliadau ledled Cymru ac o fewn ein rhwydweithiau presennol. Roedd hyn yn cynnwys sesiynau wyneb yn wyneb gyda Phartneriaid Rhwydwaith gan gynnwys Mencap Cas-gwent i hyrwyddo'r arolwg gyda phobl ag anabledd dysgu a'u teuluoedd.

2 Methodoleg

Cymerodd tîm Polisi ac Ymgysylltu Mencap Cymru ran mewn sawl digwyddiad i hyrwyddo'r arolwg gyda rhanddeiliaid allanol. Roedd y rhain yn cynnwys:

- **Eisteddfod Genedlaethol Cymru**
- **Gofod 3**
- **Gŵyl Viva**
- **Cynhadledd Anabledd Dysgu Cymru**

Hoffem ddiolch i bawb am gymryd yr amser i rannu eu barn gyda ni. Hoffem hefyd ddiolch i aelodau Consortiwm Anabledd Dysgu Cymru am gefnogi'r gwaith hwn a rhannu'r arolwg ar draws eu rhwydweithiau.

Tîm Polisi ac Ymgysylltu Mencap Cymru yn mynychu digwyddiad yn y Senedd

Stondin Mencap Cymru yng Nghynhadledd Anabledd Dysgu Cymru

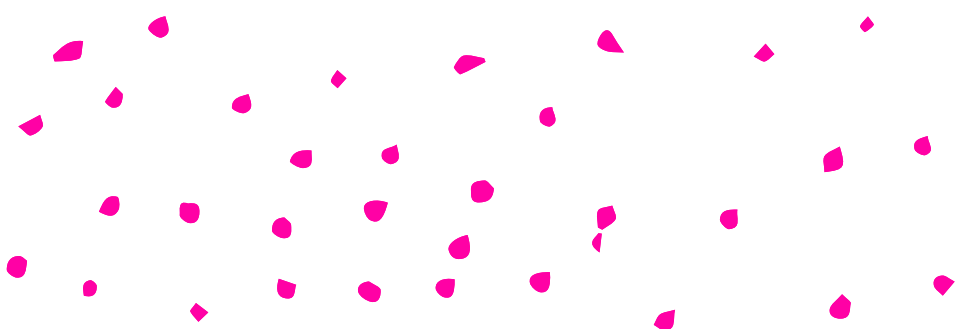
Stondin Mencap Cymru yng Ngŵyl Viva

3 Dadansoddiad

3.1 Canfyddiadau Allweddol

- **Nid yw un o bob pump (21%)** o bobl ag anabledd dysgu yn teimlo'n rhan o gymuned.
- Dywedodd **un o bob pump (22%)** o bobl ag anabledd dysgu wrthym nad ydyn nhw'n dewis ble maen nhw'n byw neu gyda phwy maen nhw'n byw.
- Roedd **mwynag un o bob pedwar o bobl ag anabledd dysgu (26%)** heb cael cynnig archwiliad iechyd blynyddol yn ystod y 12 mis diwethaf. O'r rhai a ddywedodd nad oeddent wedi cael cynnig un, dywedodd **dros hanner (57%)** wrthym nad oeddent wedi cael cynnig un o fewn y pum mlynedd diwethaf.
- Roedd **pedwar o bob deg (42%)** o bobl ag anabledd dysgu yn ei chael hi'n anodd cael eu Gwiriad Iechyd Blynyddol.
- Nid oes gan **bron i draean (31%)** o bobl ag anabledd dysgu docyn bws.
- Mae'n well gan **ddwy ran o dair (68%)** o bobl ag anabledd dysgu brynu pethau gydag arian parod.
- **Nid oes gan dros dri chwarter (78%)** o bobl ag anabledd dysgu a ymatebodd bartner rhamantus.

3 Dadansoddiad

3.2 Fy Nghartref

Mae byw mewn cartref sy'n ddiogel yr un mor bwysig i bobl ag anabledd dysgu â phawb arall. Fodd bynnag, dywedodd **un o bob pump** (22%) o bobl ag anabledd dysgu wrthym nad ydyn nhw'n dewis ble maen nhw'n byw neu gyda phwy maen nhw'n byw. Dywedodd **un o bob chwech** (15%) wrthym eu bod yn ansicr.

Dywedodd rhai wrthym, er eu bod yn hapus gyda lle roeddent yn byw, nad oedd ganddynt ddewis ynglŷn â phwy roeddent yn byw gyda nhw:-

“*Wrth fy modd â'r ardal ond nid oedd gen i ddewis ar bwy i fyw gyda nhw*”

Dywedodd y **rhan fwyaf** o bobl ag anabledd dysgu (81%) wrthym eu bod yn hapus lle maen nhw'n byw. Roedd rhai o'r rhesymau pam yn cynnwys:-

“*Rydw i gyda fy nheulu*”.

“*Mae'n gymuned agos, mae gen i lawer o ffrindiau lle rwy'n byw*”.

“*Hoffi'r staff. Gwneud fy newisiadau fy hun. Rwy'n hoffi'r ardal*”.

“*Oherwydd fy mod i'n cael byw yn annibynnol*”.

Fodd bynnag, dywedodd bron i **un o bob pump** (19%) wrthym nad ydyn nhw'n hapus lle maen nhw'n byw.

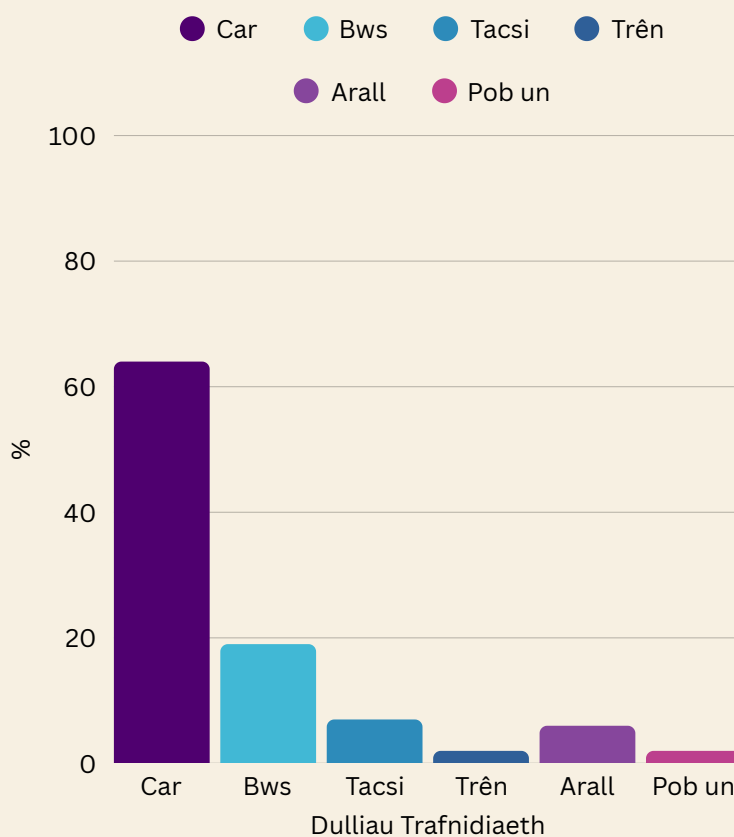
3.3 My Nhrافnidiaeth

Mae ymchwil bresennol yn dangos bod pobl anabl yn teithio llai na phobl heb anabledd; gwnaeth adroddiad a gyhoeddwyd gan Mencap ym mis Awst 2025 darganfod mai dim ond 42% o bobl ag anabledd dysgu oedd yn cytuno eu bod yn teimlo'n ddiogel wrth ddefnyddio trafnidiaeth gyhoeddus [3]. Mae **Cynllun Gweithredu Strategol Anabledd Dysgu Llywodraeth Cymru** [4] yn rhestru gweithio tuag at Gymru lle mae gan bobl ag anableddau dysgu gwell mynediad at drafnidiaeth gyhoeddus ledled Cymru sy'n diwallu eu hanghenion fel maes blaenoriaeth strategol.

3 Dadansoddiad

Canfu ein harolwg fod **bron i draean** (30%) o bobl ag anabledd dysgu ddim yn defnyddio trafnidiaeth gyhoeddus.

Pa fath o drafnidiaeth ydych chi'n ei ddefnyddio fwyaf?

Mae gan bobl ag anabledd dysgu yng Nghymru sy'n bodloni'r meini prawf cymhwysedd hawl i Gerdyn Teithio Rhatach (Tocyn Bws), sy'n golygu y gallant deithio am ddim ar y rhan fwyaf o wasanaethau bws yng Nghymru. Canfu ein harolwg **nad oes gan bron i draean** o bobl ag anabledd dysgu docyn bws (31%).

Gofynnwyd i'r ymatebwyr rannu pam nad oedd ganddynt docyn bws mwyach:-

“

Oherwydd bod gen i fy nghar fy hun”.

“

Oherwydd nad oes gennyf ddigon o bwyntiau i hawlio am un”.

“

Cafodd ei dynnu oddi arnaf”.

3 Dadansoddiad

“ ***Sgoriais yn isel ar PIP***”

“ ***Oherwydd nad yw'n hygyrch i wneud cais***”

Clywsom **nad oedd gan y rhan fwyaf** o bobl ag anabledd dysgu Gerdyn Teithio Cydymaith (Companion Pass) (52%). Fe wnaethom ofyn eto i'r ymatebwyr rannu pam nad oedd ganddynt gerdyn cydymaith mwyach:-

“ ***Yn y broses o geisio cael un***”

“ ***Proses yn rhy gymhleth a gwasanaethau bysiau yn wael***”

“ ***Mae fy holl staff yn gyrru fy nghar***”

Yn olaf, fe wnaethom annog pobl i rannu eu profiad o drafnidiaeth gyhoeddus yng Nghymru. Roedd rhai ymatebwyr yn bryderus ynghylch argaeledd trafnidiaeth gyhoeddus, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig:-

“ ***Rwy'n byw yn y wlad, mae gennym 2 fws yr wythnos felly rwy'n defnyddio fy nghar y rhan fwyaf o ddyddiau i gael mynediad i'r gymuned***”

“ ***Nid oes gennym lawer o fysiau yn fy mhentref. Rydym ychydig dros 3 milltir o'r dref agosaf***”

“ ***Nid wyf yn gallu defnyddio trafnidiaeth gyhoeddus ar fy mhen fy hun ac rydym hefyd yn wledig iawn gydag ychydig o wasanaethau bws***”

3 Dadansoddiad

Cododd llawer bryderon hefyd ynghylch hygyrchedd trafnidiaeth gyhoeddus:-

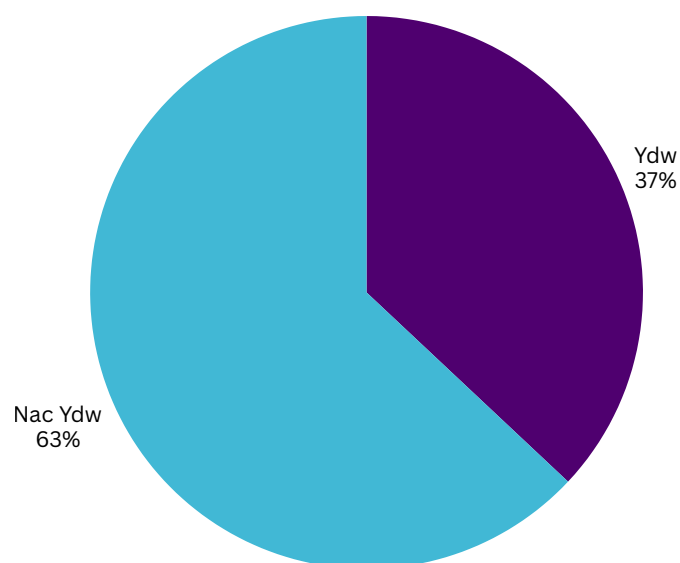
- “ *Nid yw trafnidiaeth yn hygyrch ar gyfer fy nghadair olwyn*”.
- “ *Os yn defnyddio cadair olwyn, mae gyrwyr bws yn ddefnyddiol gyda ramp ond mae'n anodd symud cadair olwyn mewn lle mor dynn*”.

3.4 Fy Nghymuned

Canfu ein harolwg **nad yw un o bob pump** (21%) person ag anabledd dysgu yn teimlo'n rhan o gymuned.

Gofynnwyd i bobl hefyd a oeddent yn mynychu gwasanaeth dydd.

Ydych chi'n mynychu gwasanaeth dydd?

3 Dadansoddiad

Fe wnaethon ni hefyd gynnwys cwestiwn ynghylch hunan-eiriolaeth. Mae hunan-eiriolaeth yn ymwneud â siarad drosoch eich hun, deall eich hawliau, gwneud eich penderfyniadau eich hun a gweithio gydag eraill i lunio polisi gwell i sicrhau cydraddoldeb i bobl ag anableddau dysgu [5].

Dywedodd **dros un o bob deg** (13%) o'r ymatebwyr wrthym na allent wneud dewisiadau a phenderfyniadau sy'n effeithio ar eu bywydau, gyda 14% arall yn dweud wrthym eu bod yn ansicr.

Gofynnem i bobl pa gefnogaeth yr hoffent ei chael i deimlo'n rhan o gymuned:-

- “ ***Dim digon o gefnogaeth i gyflawni'r gweithgareddau rydw i eisiau eu gwneud***”.
- “ ***Pobl i gael yr agwedd gywir a sicrhau bod pobl ag AD yn cymryd rhan yn y gymuned***”.
- “ ***Trafnidiaeth well***”.
- “ ***Cefnogaeth ar gyfer apwyntiadau meddygol***”.
- “ ***Cefnogaeth gydag arian***”.
- “ ***Weithiau rwy'n teimlo'n rhan o gymuned. Mae'n well gen i gwmni i fynd allan gan ei fod yn unig heb***”.

3.5 Fy Iechyd

Mae pobl ag anabledd dysgu yn parhau i brofi rhwystrau sylweddol o fewn y system iechyd. Mae disgwyliad oes cyfartalog person ag anabledd dysgu yng Nghymru yn 20 mlynedd yn llai na'r boblogaeth ehangach [6].

Canfuom fod y **rhan fwyaf o bobl ag anabledd dysgu** (87%) wedi gweld eu meddyg teulu neu Nyrs Practis yn ystod y 12 mis diwethaf. Mae hyn yn cael ei gymharu â 9% nad oedd wedi (5% yn ansicr).

3 Dadansoddiad

Gofynnwyd i'r rhai a atebodd 'na' pryd oedd y tro diwethaf iddynt weld eu Meddyg Teulu neu Nyrs Practis:-

Dwy flynedd yn ôl	55%
Tair blynedd yn ôl	14%
Pedair blynedd yn ôl	3%
Pum mlynedd yn ôl	28%

Mae gan bobl ag anabledd dysgu yng Nghymru hawl i Archwiliad Iechyd Blynnyddol. Mae ymchwiliad yn dangos bod cael archwiliad iechyd yn gysylltiedig â llai o farwolaethau, yn enwedig i bobl â syndrom Down neu bobl ag anabledd dysgu ac Awtistiaeth [7].

Daeth Archwiliadau Iechyd Blynnyddol yn rhan o'r Contract Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol (GMS) yng Nghymru ym mis Ebrill 2025. Mae hyn yn golygu y dylent gael eu cynnig gan bob practis meddyg teulu. Mae'n ofynnol i bob practis bellach ddarparu:-

1. Cyfanswm y cleifion ar y gofrestr Anabledd Dysgu;
2. nifer y gwiriadau iechyd a gynigiwyd a;
3. nifer y gwiriadau iechyd a gwblhawyd [8].

Clywsom fod **bron i chwarter (24%)** o bobl ag anabledd dysgu heb eglurder ynghylch beth yw archwiliad iechyd blynnyddol (nid oedd 17% yn gwybod beth oedd gwiriad iechyd blynnyddol, ac roedd 7% yn ansicr).

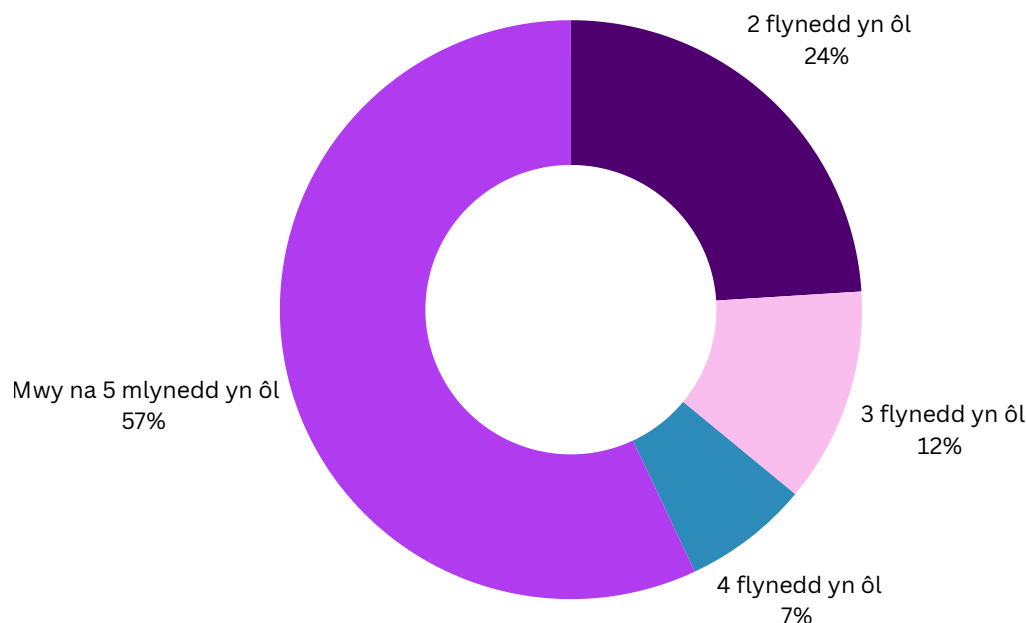
Fe wnaethon ni ganfod **nad oedd dros chwarter** y bobl ag anabledd dysgu **(26%)** a ymatebodd wedi cael **cynnig** archwiliad iechyd blynnyddol yn ystod y 12 mis diwethaf (14% yn ansicr).

O'r rhai a atebodd na, dywedodd **dros hanner (57%)** wrthym mai'r tro diwethaf iddynt gael cynnig archwiliad iechyd blynnyddol oedd **dros bum mlynedd yn ôl**.

3 Dadansoddiad

Os ateboch chi 'Na', pryd oedd y tro diwethaf i chi gael cynnig Archwiliad Iechyd Blynyddol?

Fe wnaethom hefyd ofyn i bobl a oeddent wedi **derbyn** eu archwiliad iechyd blynyddol yn ystod y 12 mis diwethaf. **Nid oedd 24%** wedi derbyn archwiliad iechyd blynyddol yn ystod y 12 mis diwethaf (17% yn ansicr).

O'r rhai a atebodd na, dywedodd **dros hanner (51%)** mai'r tro diwethaf iddynt dderbyn archwiliad iechyd blynyddol oedd dros bum mlynedd yn ôl.

Dywedodd **pedwar o bob deg (42%)** o bobl ag anabledd dysgu eu bod wedi gweld hi'n anodd cael eu archwiliad iechyd blynyddol.

3.6 Fy Arian

Gofynnodd ein harolwg i bobl a allent brynu'r hyn yr oeddent ei eisiau yn eu cymunedau. Er y gallai'r mwyafrif (75%) o bobl wneud hynny, clywsom nad oedd un o bob deg (12%) yn gallu (13% yn ansicr).

Fe wnaethom hefyd ofyn i bobl a oedd well ganddynt ddefnyddio arian parod neu gerdyn wrth brynu pethau. Mae'n well gan **ddwy ran o dair** o bobl ag anabledd dysgu brynu pethau gydag arian parod (68%) yn hytrach na defnyddio cerdyn (33%).

3 Dadansoddiad

Canfuom nad oedd **bron i draean** (30%) yn gallu defnyddio arian parod i brynu tocyn, bwyd neu ddiod ar drafnidiaeth gyhoeddus.

- “*Dim ond cerdyn i brynu lluniaeth o'r troli*”
- “*Cerdyn yn unig yw'r troli ar y trenau*”
- “*Mae pobl eisiau'r dewis, dylai fod yn addas i'r person. Dywedwyd wrth un person fod rhaid iddo dalu ag arian parod mewn tacsî. Ceisiodd rhai o'n haelodau defnyddio arian parod am ddiod ar y trê'n ond cawsant eu gwrthod. Mae'n anghywir a dylid derbyn y ddau*”
- “*Dydw i ddim yn deall gwerth arian parod oherwydd fy anabledd dysgu ac mae angen cefnogaeth arnaf*”

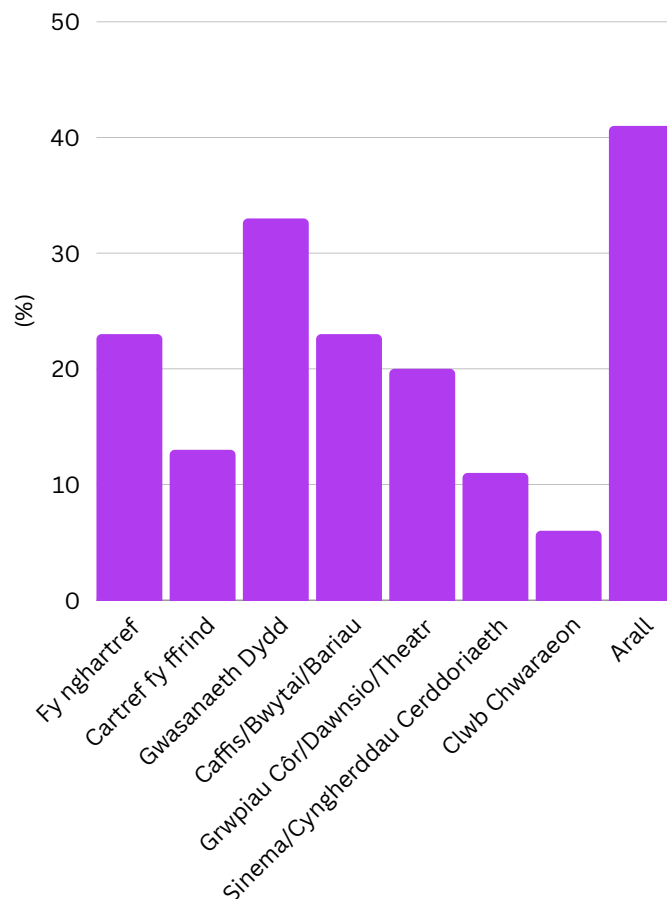
3.7 Fy Mherthnasoedd

Mae cyfeillgarwch a pherthnasoedd yn rhan bwysig o fywydau pawb. Canfuom fod gan y **mwyafrif** o bobl ag anabledd dysgu a ymatebodd ffrindiau y gallant dreulio amser gyda nhw (77%). Pan ofynnir pa mor aml maen nhw'n gweld eu ffrindiau:-

Ychydig o weithiau'r wythnos	47%
Unwaith yr wythnos	29%
Unwaith y mis	8%
Llai nag unwaith y mis	16%

3 Dadansoddiad

**Ble wyt ti'n treulio
amser gyda dy
ffrindiau?**

Er bod gan y rhan fwyaf o'r ymatebwyr ffrindiau y gallent dreulio amser gyda nhw, gwelsom **nad oes gan y rhan fwyaf** o bobl ag anabledd dysgu a ymatebodd bartner rhamantus (78%) o'i gymharu â 15% sydd â phartner rhamantus (dywedodd 8% eu bod yn well ganddynt beidio â dweud).

3.8 Fy Addysg

Ni chafodd **bron i draean** o bobl ag anabledd dysgu (31%) y cymorth oedd ei hangen arnynt yn yr ysgol neu'r coleg (23% ddim yn siwr). Fe wnaethon ni ofyn i bobl ddweud mwy wrthym am y gefnogaeth a gawsant:-

“ Nid oedd yr amgylchedd cywir a dirywiodd fy iechyd meddwl yn gyflym, daeth fy ymddygiadau'n heriol yn gorfforol a chefais fy nhicio allan o'r ysgol ac ysgolion arbennig a cholegau preswyl”.

“ Angen mwy o gefnogaeth un i un”.

3 Dadansoddiad

- “ *Doedden nhw ddim yn gallu darparu 1:1 i mi yn y coleg gan nad oeddwn i wedi cael diagnosis o ASD. Ers fy niagnosis, dydw i dal ddim yn gallu cael y cymorth i wneud pethau o ddydd i ddydd*”.
- “ *Cefais ddiagnosis yn hwyr yn fy mywyd fel oedolyn*”.
- “ *Daeth y cyllid i ben ar ôl 2 flynedd*”.
- “ *Dim byd o 19-22 oed - cefais fy ngadael heb unrhyw gefnogaeth*”.
- “ *Doedd dim cefnogaeth i mi*”.
- “ *Roedd rhaid i mi fynychu ysgol brif ffrwd lle cefais drafferth*”.

3.8 Fy Nyfodol

Fe wnaethon ni ofyn i bobl beth yw'r peth pwysicaf a fyddai'n gwneud eu bywydau yn well. Fe wnaethom hefyd ofyn i bobl beth ddylai Llywodraeth Cymru ei wneud i wneud Cymru'n lle gwell i fyw i berson ag anabledd dysgu a'u teuluoedd. Rhestrwyd y ddau gwestiwn fel cwestiynau testun agored, gan roi cyfle i bobl rannu eu profiadau.

Cawsom **ystod eang o ymatebion** i'r cwestiynau hyn, gan gynnwys meysydd fel trafnidiaeth, tai, ac iechyd a gofal cymdeithasol.

Byddwn yn cynnal dadansoddiad thematig o'r ymatebion hyn a byddwn yn eu categorïddio yn ôl themâu. Cyhoeddir hyn yn y flwyddyn newydd a chaiff ei rannu â phob plaid wleidyddol cyn **Etholiad y Senedd yn 2026**.

Byddwn hefyd yn rhannu'r adroddiad hwn gyda phartneriaid allweddol a phobl ag anabledd dysgu i gyd-ddylunio adran drafod a fydd yn nodi meysydd pryder allweddol.

4 Sylwadau Cloi

Mae'r adroddiad hwn yn tynnu sylw at y ffaith bod pobl ag anabledd dysgu yn parhau i wynebu rhwystrau yn ein bywydau.

Rwy'n rhan o Gyngor Lleisiau Mencap, grŵp o bobl ag anabledd dysgu sy'n lleisio a rhannu eu barn, ac yn helpu i arwain gwaith Mencap. Rydym yn sicrhau bod lleisiau a phrofiadau go iawn yn cael eu clywed.

Rwy'n mynychu gwasanaeth dydd yn Llanfyllin, ac mae llawer o'r materion a godir yn yr adroddiad hwn yn digwydd yn fy mywyd bob dydd.

Dros y misoedd diwethaf, mae pobl fel fi wedi rhannu ein straeon. Mae'n bwysig bod pawb yn gwrandao arnynt ac yn cymryd camau i weithredu. Mae'n bwysig ein bod yn cael ein clywed oherwydd ein bod yn gwybod beth sy'n effeithio arnom, beth sydd ei angen arnom, a beth sy'n ein helpu. Gall ein profiadau helpu i wneud pethau'n well i bawb.

Os yw Cymru am fod yn lle gwell i bobl ag anabledd dysgu ac i'n teuluoedd, yna mae angen i'r bobl sy'n gyfrifol i wrando arnom a gweithredu.

Cofiwch;

Mae gen i farn.

Mae gen i hawliau.

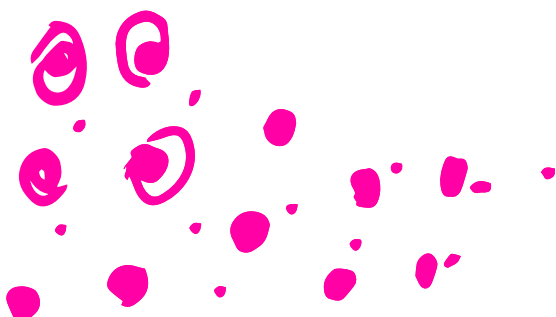
Mae gen i freuddwydion.

Gwrandewch arnaf. Parchwch fi. Cynhwyswch fi.

Mae fy llais yn bwysig.

Kylie Williams

Hunan-Eiriolwr ac Aelod o Gyngor Lleisiau Mencap

5 Cyfeiriadau

- [1] <https://www.gov.wales/sites/default/files/publications/2024-06/an-overview-of-mortality-amongst-people-with-a-learning-disability.pdf>
- [2] <https://www.gov.wales/sites/default/files/publications/2019-03/learning-disability-improving-lives-programme-june-2018.pdf>
- [3] https://www.mencap.org.uk/sites/default/files/2025-08/Mencap_Motability_Research_Report.pdf
- [4] <https://www.gov.wales/learning-disability-strategic-action-plan-2022-2026-html>
- [5] <https://allwalespeople1st.co.uk/wp-content/uploads/2025/11/FINAL-Manifesto-2026-1.pdf>
- [6] <https://www.gov.wales/sites/default/files/publications/2024-06/an-overview-of-mortality-amongst-people-with-a-learning-disability.pdf>
- [7] <https://www.improvementcymru.net/en/2022/05/25/annual-health-checks/>
- [8] <https://www.bma.org.uk/media/zi1fw0gx/guidance-gms-contract-implementation.pdf>